

Effektmåling

For at kunne bestemme, hvorvidt projektaktiviteterne har en effekt foretages en såkaldt effektmåling. Typisk er effektmålinger forbundet med en række udfordringer – det gælder også foreliggende projekt:

1) Validitet

Validitet handler om, hvorvidt man måler det, som man tror man måler, og som man har til hensigt at måle. Vi ønsker at måle effekten af projektaktiviteterne, men spørgsmålet er, hvorvidt og evt. hvordan effekten af projektaktiviteterne kan isoleres fra effekten af andre udefrakommende forhold, som kan have betydning for effekten, men som vi ikke kan påvirke. Med andre ord kan det være vanskeligt at afgøre, hvorvidt en eventuel effekt skyldes projektaktiviteterne, eller om de er resultat af andre aspekter og omvendt.

2) Omfanget af indsatser

Som en del af projektet opfordres de deltagende beboere, grundejerforeninger og kommuner til at foretage kriminalpræventive forbedringer i undersøgelsesområdet. Der er imidlertid ikke mulighed for at gennemtvunge ændringer, og vi kan derfor på forhånd ikke vide, hvor mange kriminalpræventive ændringer projektet kan forventes at afstedkomme. Det betyder, at grundlaget for eventuelle effekter er uklart og dermed også selve effektmålet. Baserer den eventuelt målte effekt sig på 10 ændringer eller 100 ændringer og hvilke? Hvor mange og hvilke ændringer skal der til, for at der opnås en effekt? Hvad er en eventuelt opnået effekt reelt udtryk for?

3) Mørketal

Flere undersøgelser viser, at mørketallet for indbrud i Danmark er højt. Fx. viser en undersøgelse i et udsat alment boligområde (Kildeparken, Ålborg øst), at 63% af indbruddene ikke anmeldes til politiet (kilde: Bo Grönlund og Himmerland Boligforening). Københavns kommunes tryghedsindeks viser, at 47% af indbruddene ikke anmeldes til politiet (kilde: Københavns kommunes tryghedsindeks). En offerundersøgelse fra 2013 for hele Danmark viser, at 34-37% af indbruddene ikke anmeldes til politiet (Kilde: Balvig et al., Offerundersøgelserne, 2013). Et højt mørketal betyder, at forskellige datakilder kan give forskellige svar, og at man har stor risiko for at få skæve tal, hvis man alene tager udgangspunkt i politiets data.

4) Antallet af sager

Til trods for at der i Danmark begås mange indbrud sammenlignet med andre lande, er indbrud alligevel relativt sjældent - ca. 16 indbrud/1000 boliger/år i 2013 i gennemsnit. Det betyder, at de valgte områder skal være ganske store – og/eller udsatte, hvis der skal forekomme et tilstrækkeligt stort antal indbrud mm. for, at der med statistisk sikkerhed kan observeres en forskel i antallet af indbrud efter forsøget. En grundejerforening med fx ca. 300 huse kan således forvente i omegnen af gennemsnitlig 5 indbrud på et år. Et fald på ét indbrud vil således være en reduktion på 20%, men eftersom de 20% kun dækker ét enkelt indbrud,

dels til deres kriminalpræventive aktiviteter (har de foretaget de anbefalede fysiske kriminalpræventive ændringer og i så fald hvor mange og hvilke), dels til deres generelle trivsel og tryghed.

Fordelene ved offerundersøgelsen er for det første, at vi får kastet lyst over de høje mørketal (vi får viden om de indbrud mm., som ikke meldes til politiet). For det andet, at der bliver indsamlet data om andre effekter end udsathed - generel trivsel og tryghed - forhold som i sig selv kan påvirke kriminalitetsfrekvensen i et område. For det tredje at omfanget af reelle projektaktiviteter bliver kortlagt og dermed kan sammenholdes med en eventuel effekt.

Ulemperne ved offerundersøgelsen er for det første, at det er en ressourcekrævende måde at indsamle data – både fordi det kan være vanskeligt at få adgang til kontaktoplysninger, og fordi det er ressourcekrævende at få kontakt til respondenterne og at få dem til at besvare spørgeskemaet. For det andet kan det – som en direkte konsekvens af første udfordring – være vanskeligt at opnå en tilstrækkelig høj svarprocent til at data er pålidelige og repræsentative.

I udarbejdelsen af spørgeskemaet vil der blive taget udgangspunkt i de eksisterende standardiserede tilgange til offerundersøgelser, blandt andet de internationale ICVS – International Crime Victim Survey. Ligeledes vil der blive taget udgangspunkt i standardiserede tilgange til dataindsamling og dermed i de retningslinjer, som typisk kan have en positiv effekt på svarprocenten (fx at rykke for svar flere gange, at gøre undersøgelsen velkendt og vedkommende, udlodde en præmie mm).

- Anmeldelsesdata

Politiets data over anmeldelser anvendes til at opgøre, hvor mange anmeldelser der er foretaget i projektområdet inden for en given periode (fx de seneste seks måneder).

Fordelen ved politidata er, at der er tale om ensartet data, og at data muligvis kan leveres gis-baseret, således at der er overblik over, hvor de forskellige former for kriminalitet har fundet sted inden for det undersøgte område.

Ulempen ved politidata er dels de høje mørketal, dels at de kan være vanskelige at få adgang til pga. risikoen for personhenførbare mm. Hvorvidt der kan opnås adgang til politidata afhænger givetvis af, hvilken politikreds projektet gennemføres inden for (da politikredsene kan have forskellige politikker vedr. udlevering af data). Der vil blive arbejdet på at fremskaffe politidata, men lader det sig ikke gøre, vil der alene blive arbejdet med offerdata.

- Faktamålinger

Der foretages faktamålinger blandt både kommune og grundejerforening. Faktamålingerne skal afdække gennemførte/planlagte ændringer, udefrakommende ændringer i området, til/fra-flytninger og andre forhold, som vurderes at kunne have betydning for projektets effekt (hvilket vurderes og fastlægges undervejs i projektet). Faktamålingerne foretages som elektroniske spørgeskemaundersøgelser evt. suppleret med kvalitative interviews.